

סיכום

בניסוי שבוצע ברפת בית השיטה, שבו השווינו שתי מנות: "מנה סטנדרטית" לעומת "מנה משוחררת" הרבה יותר, במגבלות על מוצרי לוואי, פל"מ, סוג מזון גס, כמות גרעינים, שומן וכו', לא היו הבדלים בנתוני הייצור בין הקבוצות, למעט ריכוז וכמות השומן בחלב לטובת "המנה המשוחררת".

במגבלות על מוצרי לוואי, פל"מ, סוג מזון גס, כמות גרעינים, שומן וכו', לא היו הבדלים בנתוני הייצור בין הקבוצות, למעט ריכוז וכמות השומן בחלב לטובת "המנה המשוחררת"

חשוב לציין, שכנראה הגענו בניסוי זה לגבול האפשרות להוזיל את המנה ללא פגיעה משמעותית בנתוני ייצור; כי בתצפית ראשונית שבצענו לפני תחילת הניסוי, שבה הלכנו רחוק מאוד בשימוש במוצרי לוואי, מצאנו פגיעה משמעותית ומובהקת בנתוני הייצור.

מקובלים בהשוואה למנה משוחררת (להלן "מנה משוחררת") הרבה יותר ברמת רכיבי המזון תוך ניצול רב במזונות לוואי זולים.

שיטות וחומרים

התצפית בוצעה ברפת בית השיטה שמקבלת מזון ממרכז מזון אמבר בכפר יחזקאל, מיד לאחר פסח ועד סוף יוני 2010.

כל הפרות בבית השיטה, למעט קבוצת הממליטות, חולקו לארבע קבוצות: מבכירות ביקורת (1), מבכירות טיפול (4); בוגרות ביקורת (3) ובוגרות טיפול (2), לפי מספר זוגי או אי זוגי.

שתי קבוצות הביקורת (1,3) קיבלו "מנה סטנדרטית" (1.76 מג"ל אנרגיה נטו לק"ג ח"י, 16.8% חלבון כללי, 17% NDF ממזון גס, 31% מזון גס).

שתי קבוצות הטיפול (2,4) קיבלו מנה זהה בערכי אנרגיה חלבון ו-NDF ממזון גס, אבל משוחררת הרבה יותר ממגבלות אחרות, כלומר שימוש גדול יותר בחומרי לוואי כגון לחם, קליפות הדר, סוגוט, אסמול, קלימול, גלוטן פיד, וחלבון מחב"ח. כמוכן, כמות הגרעינים במנה משוחררת הייתה יותר נמוכה עם הרבה פחות פחמימות בלתי מבניות (פל"מ).

למרות שנשמרה רמה זהה של NDF ממזון גס בשתי המנות, רק במנה סטנדרטית נכללה שחת אספסת ובמנה משוחררת אף הכללנו שימוש בכמות קטנה של קש.

ההבדל במחיר למנה של 20 ק"ג ח"י היה כ-1.40.

תוצאות

טבלה 3. תוצאות ניסוי בית השיטה: מנה "משוחררת" לעומת מנה סטנדרטית (נתוני LSM)

מובהקות	SE	הפרש	מנה "משוחררת"	מנה "סטנדרטית"	N
			92	95	
ק"ג חלב	0.42	0.3-	34.9	35.2	
שומן, אחוז	0.03	0.20+	3.68	3.48	
חלבון, אחוז	0.01	0.04-	3.18	3.22	
חמ"מ, ק"ג	0.36	-	35.3	35.3	
חמ"ש, ק"ג	0.39	0.8+	35.6	34.8	
שומן, ק"ג	0.02	0.06+	1.27	1.21	
חלבון, ק"ג	0.01	0.02-	1.10	1.12	
צריכת מזון, ש"ל לק"ג ליום		1.6-	27.5	29.1	
מחיר חלב סטנדרט, ש"ל		-	2.00	2.00	
מחיר, ק"ג לח"י		0.07-	1.06	1.13	
הכנסות לפרה ליום מחלב, ש"ל		-	70.6	70.6	
הוצאות לפרה ליום ממזון, ש"ל		3.78-	29.10	32.88	
"רווח" לפרה ליום, ש"ל		3.78+	41.5	37.72	
"רווח" לליטר חלב, ש"ל		0.12+	1.19	1.07	